

M. N. MŰVELŐDÉS KÖNYVTÁRA  
Hírlap-Könyvtár  
Növendéknapló  
1898. évi 1587. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

**Kiadóhivatal:**  
Fischel Fülöp könyvkereskedése, fide küldendők az előfizetési díjak nyíltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

# MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

**Előfizetési árak:**  
Egész évre . . . . . 4 ft.  
Fél évre . . . . . 2 ft.  
Negyed évre . . . . . 1 ft.  
Egyes szám ára 10 kr.

**Hirdetések elfogadtnak:**  
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A. I. Daube G. L. és társánál és Hernd: Brünen: Stern M.

Nyílttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

## Nemzeti állam és nemzetiségek.

Magyarország ereje a nemzeti egységben és nemzeti államban áll.

A törvények korlátain belül mindent meg kell tenni, minden időt és alkalmat fel kell használni annak megvalósítása végett.

Hogy ezen magasatos czélunkat elérhessük, nem szabad tévóváznunk aggodalmasan; nem szabsd se jobbra, se balra tekintenünk. Bátran, megfélemlíthetetlenül kell előrehaladnunk és szilárdul kell megállani helyünkön a népek nagy tengerében, mint a szikla a tenger hullámai között.

Ezen nagy feladatunk betöltésével szemben nem szabad alkura lépünk senkivel és nem szabad visszarettennünk semmi akadálytól.

De nincs is okunk rá. Először, mert a férfias lelkesedés mindent legyőz; ez pedig meg van minden igaz magyar hazafiban. Másodszor és főleg, mert a nemzet társadalmi egységét és a nemzeti államot három nagy érdek követeli: az ország érdeke, az uralkodóház érdeke és a monarchia nagyhatalmi állásának érdeke.

Ha ellenkezőleg cselekednénk: nem bírnánk nemzeti hivatásunk öntudatával, vagy legalább is nem felelnénk meg annak és nem lennénk érdemesek az állam névre.

Meg kell értetnünk a hazánk területén lakó népfajokkal, hogy lehet valaki nemzetiségére nézve német, horvát, szerb, román, vagy tót; de hazafiságára nézve nem lehet más, mint magyar. Mert nemzetiség sok, sok van, de haza csak egy van: a területileg és politikailag felábrabolhatlan ezeréves Magyarország. Bármilyen nyelven is beszéljenek tehát a köztünk lakók, ők mégis magyar állampolgárok s mint ilyenekre a magyar nyelv tudása csak előnnyel és haszonnal járhat. Mert a magyar nyelvnek, az államnyelvnek tudása nélkül sem a politikai életben, sem a megyei és községi ügyek rendezésében nem vehetnek részt olyan mértékben, a milyen mérték őket a magyar nyelv tudása mellett méltán megilletné.

A magyar nemzet a nemzetiségekkel szemben sohasem követte el azt a politikai türelmetlenséget, a melyet a nagyobb külföldi államok eljárásában tapasztalunk. Tudjuk a történelemből, hogy mit tett azokban a politikai nemzet a többi népiségekkel szemben.

Mi magyarok soha sem gyakoroltunk politikai türelmetlenséget az ország más eredetű és más nyelvű nemzetiségeivel szemben.

A világtörténelemben páratlanul áll az a testvériség, az a nagylelkűség, melyvel a magyar törvényhozás a birodalma területén

talált, vagy ide menekült népfajok iránt viseltett.

Az uralgó magyar faj a többi nemzetiségeket mindazon jogokban részesítette mindig, melyekkel a magyar születésűek bírtak. A törvényelőtti jogegyenlőség vörös fonalként húzódik végig az egész törvényhozásonk — a honfoglalástól kezdve egész mostanáig.

Már a honfoglalás idejében Árpád uralkodása alatt nemcsak azok voltak magyar nemes emberek, kik a hét ősi törzs és száznál is több nemzetiségből származtak, hanem magyar nemeseknek tekintettek a szláv és más eredetű népfajok is, kik a magyarokat a honfoglalás nagy munkájában segítettek s ezáltal a haza körül érdemeket szereztek. Laurea virtutis.

Valamint a született magyarok, úgy a más ajku nemzetiségek is, a törvényes követelmények mellett azonképen lehettek városi polgárok, megyei nemesek, egyházi és világi főurak, az ország zászlósi, grófok, bárók, állami és törvényhatósági tisztviselők. De lehettek és voltak jobbágyok is nemcsak a nem magyar ajkuak, de a magyar ajkuak is. Egyszóval testvérekül fogadtuk őket: horvátokat, románokat, tótokat, szerbeket, szászokat, ruténeket stb. mindenben. Semmiből sem voltak kizárva; semmiben sem voltak

## TÁRCZA.

### Két levél.

Ketten voltak a szobában. A leáldozó nap sugarai megaranyozták a szőkefürtös gyönyörű lányfejet, a férfi egy félhomályos sarokba húzódva tágrányított szemekkel visszatartott lélegzettel, lázasan dobogó szívvel leste a szép jelenséget.

— Ella!  
A leány összeresztette a szenvedélyes hangon kiejtett szóra, a melynek lágy rezgésében annyi minden foglaltatott, s félve emelte ragyogó szeméit a lassan közeledő férfinak.

— Ella! kezdé ez nyugodtabb hangon, — beszélnem kell magával, hallgasson meg! a mit mondanai fogok: talán közömbösen fogja érteni, de semmi esetre meglepni. Hiszen kitalálhatta már eddigi magaviseletéből, minden lépéséből, hogy szeretem forrón, igazán! Csak kevés ideje ösmerjük egymást, de ez a kevés idő elég sok volt arra, hogy örökre rabjává tegyen! Látja, talán rosszul teszem, hogy ily korán, ily őszintén nyilatkozzom; lehet, hogy ki fog ezért nevetni, lehet, hogy sajnálni fog, de legalább tudni fogom, hogy mihez tartsam magam. Kérem feleljen! ne hagyjon tovább e kínos bizonytalanságban! Mondja, szeret-e? remélhetek-e? Holnap letelik rövid szabadság időm, visszautazom a fővárosba, a hol nehéz, terhes munkák várnak reám, jövőmért kell küzdenem, azt kell megállapítanom. Mily véghetetlen boldoggá tenne, ha reményt nyújtaná, hogy ezt a jövőt, a melyet oly nehéz lesz kiküzdenem, meg fogja osztani velem. — Igen Ella, tegye azt! kétszeres kitartással és tevékenységgel fogok dolgozni, nemcsak magamért, hanem magáért is.

Nehéz lesz ugyan, talán intrikákkal, rosszakarattal, kenyéririgységgel kell megküzdenem, de ha tudni fogom, hogy van valaki, a ki érdekel kísérni küzdelmemet — erős leszek — s érzem, hogy győzni fogok! Ella szóljon!

A leány egy boldogságteljes tekintettel helyezte parányi kezeit az előtte álló férfifeba shalk szagotott hangon rebegő:

— Győzőn és reméljen.

A férfi leihatlan boldogsággal zárta kezére a remegő s pilegő leányt.

— Igen Ella most már győzni fogok; előbb vagy utóbb de biztosan. Hisz tudom, hogy a maga imája és jóakarata fog kísérni utaimon. Most már reményvel és bizalommal megyek, de várjon reám míg előjövök magáért, talán nem sokára, lehet azonban, hogy évek múlva. A siker parancsolja így, lni nem fogok, talán hirt sem fog hallani felőlem, de arról nyugodt lehet, hogy szívem csak magáért fog dobogni örökké.

\*

Harmadnapra Kéry Béla már ott dolgozott a szerkesztőség füstös levegőjében. Tolla lázas sietséggel szerzeget a papíron s az előtte meggyült kézirat halmaz mutatja, hogy jó ideje folytatja munkáját. — Sietett! Időt akart nyerni, időt, hogy dolgozhasson többet, sokat. — Mert bizony nagy feladathoz fogott. — Mint fiatal kezdő hírlapíró, kit csupán a szerkesztőség tagjai ismertek s talán méltányoltak szorgalmáért s tehetségeért, egyszerre akarta magát ismertté tenni az egész világ előtt. Hirt s nevet akart magának szerezni mielőbb, hogy emelt fővel léphessen az elé a leány elé, a ki nélkül nem tudta elképzelni jövő életét. —

Ugy a szívéhez nőtt az a leány, hogy már csak egyedül abban és azért élt. — De hát mi értéke is lenne az életnek ő nélküle?

Kéry Palinak a szíve úgy összeszorult már csak a gondolatra is, hogy elveszthetné. Ha az a leány talán nem szeretné s csak sajnálatható biztaltta volna! Vagy talán szerette, de a mint szerette, úgy el fogja felejteni is! Hisz a mai világban olyan könnyen felejtnek az emberek!

Ezekre a kínos gondolatokra megállt a toll a kezében s nehéz izzadtás cseppek gyöngyöztek homlokán. — A szoba levegője egyszerre fojtó, elviselhetetlenné lett neki. — Azt gondolta: megfullad. Gépiesen vette kalapját s kirohant.

Az éjjeli friss levegő, a mozgás jótékony hatást gyakorolt agyára, feligatott képzelődésére. — Kellemesebb gondolatai jöttek.

Látta magát vágyai végpontján. Látta a zsúfolásig megtelt színházban a díszes előkelő közönséget s a sajtó kérelhetetlen képviselőit, a kik kíváncsian néznek egy ismeretlen író első kísérlete elé. Látta képzelésben a függőnyt felgördülni s a közönséget, mely a szokásos hidegséggel fogadja a darabot, lassankint felmelegedni s a felvonás végén hallani véle a kikitörő s megmegújuló tapsokat, a tomboló, lelkesedő kiáltásokat: Hol van a szerző? Eljen a szerző.

S ő maga míg megilletődve udvariasan fogadja collegáit, a színészek, a kritikusok s a direktor gratulációit, gondolatban ott időzik Onála, a ki már az övé lett egészen, s egyedül csak az övé, az ő mindene, élete boldogsága. —

(Foly. köv.)

megrövidítve. Előnyökben és hátrányokban egyiránt részesültek ép úgy, mint a született magyarok; ép úgy, mintha született magyar ajkuak lettek volna.

Sőt többet mondok, mert történelmi tény, hogy a nem magyar ajkuak nagyobb jogokkal ruháztattak fel, mint a született magyarok. Önkormányzatot és kiváltságokat, autonómiát és privilégiumot kaptak, melyeknél fogva a megyei hatóság alól kivételtek, csak a koronás király hatalma alatt állottak, saját tisztikarral bírtak, statust in statu képeztek és önmaguk gyakoroltak maguknak törvénykezési és közigazgatási hatóságot.

Igaz, hogy legujjabban a köztörvényhatóságok rendezése alkalmával (1876-ban) ezek az önkormányzati hatóságok és kiváltságok elvonattak a nemzetiségektől, de elvonattak ugyancsak akkor a magyar ajkuaktól is. Elvonatott a székelyektől, jászok- és kunoktól, a nagyikikindai kerülettől, több olyan megyei hatóságoktól és mintegy ötven olyan királyi városról, melyekben előbb is, most is magyar ajkuak laknak. Átalakították és a megyékbe beolvastották őket.

A magyar törvényhozás tehát itt is a jogegyenlőség és viszonzosság követelményei szerint járt el.

A privilégiumokat pedig meg kellett szüntetni, mert 1848 óta a közszabadság korában, a privilégiumok ideje lejárt.

Csak hogy a nemzeti állammal szemben nem szabad tágitanunk egy tapodtat sem. Ez a föld itt a mi földünk, mi teremtettünk rajta államot, mi védjük meg létét, mi vittük vissza szabadságát, mienk benne a vagyion és értelmiség tulnyomó része. Van tehát okunk, van jogunk saját honunkat, édes hazánkat úgy rendezni be, miként akarjuk.

A történelmi Magyarország nem valami újabb államképződmény; nem valami ideiglenes sovinszta áramlat muló produktuma, hanem ezeréves erős munkának szilárd alkotása. Beirtuk ezt kardunkkal az idegen nemzetek történelmükébe, bevéstük emlékeztetébe azon középeurópai népeknek, melyeknek kulturáját évszázadokon át védelmeztük testünkkel, vérünkkel a török, tatár és barbár csapatok ellen. És oda állítottuk mi nemzeti államunkat, ezt a mi édes hazánkat az európai kultur államok közé, — odaállítottuk intézményeinkkel, műveltségünkkel és kiolthatlan szabadságszeretetünkkel.

Nem kisebb ember ismerte ezt el és hirdette minálunk országának, világnak, mint II. Vilmos nagy Németország hatalmas császára.

Herczegh Mihály.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XV. évfolyam második negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjakkal hátralékban vannak, azt mielőbb bekielteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel  
a kiadóhivatal.

— **Lapunk mai számának** vezércikkét a »Magyar Újság« 87-ik száma számára dr. Herczegh Mihály írta. Kivonatossan átvettük e cikket lapunkba, mert lapunk céljainak megfelel s mert meg akartuk vidékünk közönségét ismertetni azon, általunk is vallott és sokszor hangoztatott igazságokkal, melyeknek dr. Herczegh Mihály oly meggyőzően ad kifejezést. Ajánljuk a cikket lapunk olvasóinak figyelmébe!

— **Hymen.** Alsó-Domborui Hirschler Miksa birtokos és nagykereskedő m. hó 30-án lépett házasságra Csáktornyan sógornőjével özv. Hirschler Jakabné urnóval. Tanukul Ziegler Kálmán és dr. Fárnek László szerepeltek.

— **Helyreigazítás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Letenyére utmesternek 65235 sz. rendeletével Ledovics József László egri huszárőrmestert nevezte ki s nem Bogár Jánost, a hogy azt egyik mult számunkban névcseréből támadt tévedés folytán hoztuk.

— **Hangverseny Csáktornyan.** Schönfeld Richard hegedűművész, Pauker Paula k. a. zongoraművésznő szives közreműködésével f. évi április hó 10-én a Zrinyi-szálloda nagytermében hangversenyt rendez. A műsort lapunk jövő számában közöljük.

— **Halálozás.** Cvetkovics István helybeli képfestő m. hó 29-én, reggel 7 óraker rövid szenvedés után, életének 40 évében tüdőgyulladás folytán elhunyt. Temetése 31-én d. u. 4 óraker ment végbe. Egy gyermeke s kiterjedt rokonság siratja. Nyugodjék békeével!

— **Uj anyakönyvvezető.** Nagy-Kanizsa rend. tan. városban az anyakönyvvezetői hivatal körül annyira fészaporodtak a hivatalos teendők, hogy önálló anyakönyvvezető kirendelését kellett kérni. A helygimnázium is belátván ennek szükséges voltát, Lengyel Lajos v. főjegyző anyakönyvvezető mellé helyettesül Horváth Istvánt nevezte ki.

— **Főszolgabíráink** a megye törvényhatóságához kérvényt intéztek, melyben fizetésük és mellékjárulmányaiknak felemelését kérelmezik. A jól megokolt kérvényt a megye bizottsági tagjainak megküldötték. A ki ismeri főszolgabíráink sok irányu, nagy felelősséggel járó elfoglaltságát, munkakörének algas-bogas voltát, az nemcsak a megélhetési viszonyokat fogja mérlegelni a kérvény tanulmányozásánál, hanem a méltányossági szempontokat is. Mert utóvégre is a sokoldalú irodai munkától eltekintve, a járást feléle és lefelé képviselni, reprezentálni, a valóságosság, közérkölciség, hazafiság, tanügy, földmívelés, ipar, közrend, sat., sat. órének, előmozdítójának s apostolának lenni, a papáságnak, katonaságnak, tanfelügyeletnek, csendőrségnek, államépítészeti hivatalnak s más egyházi, állami és megyei közegnek rendelkezésére állani s hivatalos ténykedéseik érdekében közreműködni, oly feladat, amely távolról sincs díjazva azzal az 1200 ftal, amely főszolgabíráink fizetését képezi. A dunántúli vármegyéknek (1—2 kisebb megye kivételével) mindegyike jobban fizeti főszolgabíráit, mint a mi nagy Zalavármegyénk. S épen azért semmi kétség, hogy a kérvényben előadott indokoknál fogva a májusi közgyűlésen a megye közönségének képviseletében megjelenő bizottsági tagok egyhangúlag magukévá teszik főszolgabíráink kérelmét s azt partolólva terjesztik fel a belügyminiszteriumhoz.

— **Meghívás.** A »Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« tisztválasztó közgyűlését 1898. évi ápril hó 17-én d. e. 11 óraker Muraszombatban, az állami iskola helyiségében tartja meg, melyre az egyesület t. tagjait, valamint az ügy iránt érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki jelentés az egyesület eddigi működéséről 2. Tisztikar és a választmány megválasztása. 3. Indítványok, melyek a gyűlés előtt 3 nappal az egyesület elnökségénél írásban bejuttatandók. Muraszombat, 1898. évi márczius 15.

Kolossa Ferencz, a »Vendv. Magyar Közm. Egyesület« id. titkára. Takács R. István, a »Vendv. Magyar Közm. Egyesület« id. elnöke.

— **Gyászhir.** Neuvirth Ignác magánzó 77 éves korában agyszélhűdés folytán elhunyt Csáktornyan. Béke hamvaira!

— **A Vasasztal jótékonyága.** A Pecsornik-féle vendéglőben főnálló Vasasztal társasága, a hogy lapunkban multkor megírtuk, márczius 15-két megünnepelte. Az ünneplés folyamán azonban a jótékonyágról sem feledkezett meg, a mennyiben a tagok között rögtönzött gyűjtés utján 16 koronát szedett össze, melylyel az asztaltársaság alapítványa ez idő szerint 256 koronát tesz ki. A vasasztal intencziója, hogy az alapítvány kamataiból az elemi iskolának a tanév végén kilépő idegenajku tanulóit magyar imakönyvekkel ellássa. Az asztaltársaságot, mely már évek óta gyakorolja ezt a hazafias misszióját, még Pecsornik Ignác az előbbi tulajdonos alatt Huszár Adolf kir. tanácsos alapította s most is virágzik, mert a jelenlegi tulajdonos Pecsornik Ottó is támogatja az asztaltársaságot, hogy minél eredményesebben teljesítse hazafias célját.

— **Perlakról írják,** hogy dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő e hó 29-én oda érkezett s másnap jelen volt az iparostanonczok oktatásánál. Habár az iparosok rajzitanítása vasárnap 1—4-ig történik s így a növendékek ezen napon rajzórájuk nem volt, mindazáltal a rajzitanítótól előkérte rajzaikat s tüzetes megsejmlélés után teljes melegeződését fejezte ki az iparostanonczok rajzai felett. Az iparosiskola látogatása után Horváth Csongor járásbíró és Tóth Sándor igazgató kíséretében a szomszédos ovodát szemlélte meg s különösen tüzetesen megtekintette a már teljesen felszerelt állami ovodát, mely a már kinevezett óvónő megérkeztekor azonnal megnyílik. A D. K. E. óvodájában gyönyörű versek elszavalásával lepték meg a kis fiúk és leányok a megjelenteket. A mintaszerű berendezés teljesen kiérdemelte a tanfelügyelő tetszését. Innét a gazdasági ismétlősöket kereste fel s hozzájuk néhány gyakorlati kérdést intézve a járásbíró és az iskola igazgatója kíséretében szíveslyes bucsuvétel mellett eltávoztak.

— **Az Eötvös-alap segélyezései.** A Magyarországi tanítók Eötvös alapját gyűjtő és kezelő országos bizottság néhány egyszáz forintos és több ötven forintos ösztöndíjat s több ötven forintos segélyt fog kiosztani. Az ezen ösztöndíjak és segélyösszegek elnyerése céljából az »Eötvös-alap orsz. tanítóegyesület elnöksége«-hez intézendő folyamodványokat az illetőknek Lakics Vendel egyesületi titkár urhoz (Budapest, VI. Érsekutca 4.) kell legkésőbb t. é. július hó 10-ig baküldenőik. Később érkező kérvények csak kivételes esethen vehetők figyelembe.

— **A földmívelésügyi** m. kir. miniszter a dráskoveci körjegyzőség kérelmére a m. évben 200, a folyó évben pedig 350 drb almafát utalványozott ingyen. Ezen fák a községek szegényebb sorsu lakói közt osztattak ki. A fák darabjának becsértéke átlagosan számítva 60 kr; az összes érték tehát 385 forintra rug. — Ugyancsak Dráva-Egyház is kapott 40 drb oltványt a földmívelésügyi miniszteriumtól.

— **Az árvák ügyében** rendeletet bocsátott ki az igazságügyi m. kir. miniszter. E szerint ezental a kiskoru vádlottak ügyében ezeknek képviselőit, gyámjait vagy gondnokait idézi meg a bíróság s a kiskorokra vonatkozó idézéseket és határozatokat is ezeknek kézbesítik.

— **Új takarékpénztár.** Alsó-Lendván új takarékpénztárt állítanak fel. Az új pénztárat, melynek czíme Alsó-Lendva-vidéki takarékpénztár, 120.000 koronányi alaptökével alakul meg, melyet 300 drb 400 korona névértékű, egyelőre 30%-ban befizetendő s névre szóló részvénynek kibocsátásával hoznak össze. Az aláírás alkalmával 10, az alakuló közgyűlés után 20% fizetendő be, a többi 70% az alapszabályok szerint folyik be. Az alapítók között van Karabélyos Elek kir. járásbíró, Hajós Kálmán dr. ügyvéd, Kiss Dénes polg. isk. igazgató, Petrák Gyula ügyvéd, Wollák Adolf dr. ügyvéd, Brunner József dr. orvos, Hajmássy Ferencz földbírtokos, Marton Kálmán kereskedő, Kormos Ármán magánzó, Simon Zsigmond magánzó, Kocsi József kasznár. Az aláírás oly tömeges volt, hogy, mint értesülünk, a kik 5 részvényt jegyeztek alá, csak egyet érvényesíthettek. Az alakuló közgyűlést 17-en tartják meg Alsó-Lendván.

— **Varasdmeje** virilistának kimutatásában olvassuk a következő ismerős neveket: gróf Erdődy Rudolf (első helyen), báró Inkey Imre (2), gróf Bombell Márk (4), gróf Erdődy Ferencz (5), báró Rauch Pál (6), Rubidó Zichy főispán (9), báró Vraniczány János (10), gróf Draskovics József (12), gróf Orsich Róbert (13), báró Kussevich Iván (14), gróf Draskovich Iván (15), gróf Keglevich Oszkár (16), Josipovich Imre miniszter (17), báró Vraniczány Ernő (24), Várady Sándor (25), Kiss Károly (47), gróf Pálffy Milán (53), gróf Kulmer Milán (60). A virilisták között az első 6234 frttal, az utolsó 339 frtal szerepel.

— **Halálozás.** Özv. Hein Adolfiné, szül. Lendvai Mária urnő f. hó 31-én hosszas szenvedés után 52 éves korában elhunyt. Nyugodjék békeségben.

— **Fatenyésztés** czímmel, a földmívelésügyi m. kir. miniszterium kiadásában egy igen hasznos és hézagot pólló szakmunka jelent meg, melyet Molnár István orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos irt meg. A mű megismerteti az olvasót a fatenyésztés egész anyagával, eszközeivel és leendőivel; továbbá népszerűen és behatóan foglalkozik a gyümölcs- és egyéb fák szaporítása, nevelése, kezelése és ápolásával. Minden fatenyésztő és gyümölcs-termelő nagy hasznát veheti ezen hasznos szakmunkának; de különösen nélkülözhetetlen kalauza lesz az a községi fáskula-kezelő tanítóknak és a pomologiai foglalkozó felkészülteknek. A díszesen kiállított, 91 sikerült eredeti ábrával ellátott és 19 nyomott ivre terjedő könyv ára 1 koronában lett megállapítva, hogy azt minél többen megszerezhessek. Ezenfelül a miniszter meghatalmazta a nevezett miniszteri biztost arra is, hogy minden lelkész- és tanítónak, ki e könyvért egyszerű levélben hozzá fordul — a művet ingyen megküldhesse.

— **Telefon Varasdon.** Értesültségünk szerint Varasd várost még ez év folyamán telefontalálattal fogják ellátni, akként, hogy nemcsak Zágrábbal, de a többi fontosabb kereskedelmi helyekkel is fog ily módon összeköttetésbe kerülni a város. A reformnak különösen kereskedői körökben igen nagy várakozással néznek elébe.

— **Az épülő Balatonpart.** A keszthelyi Balaton fűrdőnél serényen folynak a tavaszi munkálatok, hogy e kies fekvésű fűrdőhely a fűrdődény megkezdésekor a közönség használatára készen álljon. Az újra épülő Hullámszálló 40 lakó szobával, tágas csinos termekkel a jövő hó végével teljesen készen lesz.

A parkmunkálatok, valamint a Balaton erős hullámmása által a partban okozott károk tatarozása már szintén kezdetét vette.

— **Szivtelen anya.** László Mária mura-szerdahelyi cseléd a napokban 3 éves fiát a Mura hídjáról a folyóba dobta. A helybeli kir. járásbíróhozgához bekisértetvén, tettének okául szegénységét hozta föl.

— **Lopás.** Dolencsics Luka perlaki lakostól hétfőn éjjel négy sonkát és két hasalja-szalonnát elloptak. Daczára a szolgabíró érlyes intézkedésének, a csendőrök a tettesek nyomára mindeddig nem akadtak rá.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Bernáth József, Pintárics János, Szklepicsz Francziska, Czvetkovics Sándor, Simon Béla. — **Meghaltak:** Bernáth József (6. n.), Csalopek Antal (43 é.). — **Házasságok** kötötték: Fischl Lipót és Wellendorfer Eugenia, Horváth Antal és Lehkecz Ilona, Grits Géza és özv. Hübnér Károlyné, Zukanovics István és Vranicsics Irén.

— **Az első Leánykihazasítási-Egyet.** m. sz. f. hó 20-án tartotta meg számos tag jelenlétében XXXV. rendes évi közgyűlést. Miután Schwarz Armin elnök kimutatta a közgyűlés határozatképességét, amennyiben 202 tag 1406 jutalékrészt helyezett letéthe, előterjesztették a jelentéseket. Az előterjesztett főjelentésből kitészik, hogy az 1897-ik kezelési év is nagyon eredményos volt, mivel 7281 új, jobbjára a legfiatalabb korosztályhoz tartozó jutalékrészt irtak be, megjegyzendő, hogy a fiu-biztosítási osztályok is jelentékeny szerepeket szolgáltattak. Eredékesség vált biztosítások fejében 135,306-13 frtot, tehát 74,213-44 forinttal többet fizettek ki, mint az előz. 1896. évben. A jelenleginy kifizetések daczára 390,719-84 frtnyi kezelési felesleg éretett el, a mely összegből a matematikai díjtartalékok 251,711-03 frtot esattoltak. A díjtartalék ennél fogva 1,608,203-29 frtra emelkedett. A fennmaradó 148,008-81 frt az alapszabályszerű alapok erősítésére fordított, amely összegből azok 296,008-36 frtra egészítették ki, így tehát az évi mérleg 1,904,211-65 frt főösszeggel zárul. Az alapok fedezetüket nyerik jó kamatozása budapesti házakban, amelyek 7632 frt leírása után 755,654-25 forinttal vannak a mérlegben kimutatva, továbbá 4 1/2%-os elsőrendű biztonsági értékpapírral 425,440-30 forinttal, takarékpénztári betétekben 469,313-57 frttal, végre saját kötvényekre adott kölcsönökben és kintlevő követelésekben. — Dr. Alexander Bernát a felügyelő tanács elnöke előterjeszti a tanács jelenését és indítványát a felmentvény megadására, mire a főjelentés és az igazgatóságnak abban kifejezésre jutott indítványait jóváhagyólag tudomásul vették és a felmentvényt egyhangulag megadták. A jegyzőkönyv hitelesítésével Márffy Károlyt és Singer Dávidot bízták meg. A felügyelő tanácsba választottak: Dr. Alexander Bernát, Baseb Lajos, Heger József dr., Simonyi Zsigmond, Weil Dávid J. ismét és Wertheimer Albert (új). Miután még Hevessy József tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, ki huszonkét év óta áll az intézet élén, továbbá az egész igazgatósági testületnek és Kohn Arnold vezérigazgatónak élénk éljenzés mellett köszönetet és elismerést szavaztak, elnök a gyűlést bezárta.

— **Felhívjuk t.** olvasóink figyelmét Platschek Vilmos elsőrangú férfiszabó üzletére és uri ruháktárára (Budapest, Károlykörút, Károlykaszárnya). Ezen üzlet egyike a legelőkelőbb fővárosi cézéknek, a legutóbbi londoni és nizzai kiállításokon, hol párisi és berlini cézékkel versenyzett, nagy arany éremmel lett kitüntetve. Folyton dus rakatart tart kész férfi- és gyermekruhákban, valamint mérték szerinti megrendelések céljából nagy választékot legfinomabb bel- és külföldi szövetekben.

— **Általános feltűnést kelt** Serényi elsőrangú órás- és ékszerész-cég (Budapest, VII. Erzsébet-körút 34) legújabb képes árjegyzéke, a melyet készséggel küld meg bárkinek ingyen és bérmentve. Serényi, ki a világhírű Audemars Frères genfi órágyár képviselője is, a legpontosabban szolgálja ki a vevőit; a legmodernebb órák és mindennemű ékszerek óriási választékban a legolcsóbban vásárolhatók e megbízható cégnél 5 évi jótállással ugy készpénzért, mint előnyös részletfizetésre.

— **Dr. Johnsen** híres orvos hagyatéka azon recept, mely szerint a dr. Johnsen kenőcs készül. E szer használatának leírását ingyen küldi meg a Zoltán-néle gyógyszerár (Budapest, Széchenyi-ter) mindazon csusz és közséves betegeknek, kik czimeiket beküldik. Az elismerő levelek ezrei bizonyítják a szer páratlan csodás hatását.

**Köszönetnyilvánítás.**

A magam, a gyászoló testvérek s konok nevében forró köszönetemet nyilvánítom mindazoknak, kik felejtethetlen apám néhai Neuwrith Ignác ur elhunytá alkalmából részvétüknek oly valóban kegyeletes módon kifejezték adatak.

**Neuwrith Bernát.**

**Közgazdaság.**

**Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** ma tartotta meg az évi közgyűlést gróf Csekonics Endre elnöklete alatt. Az első a közgyűlés megnyitása után felhívta Jeney Lajos igazgatót az igazgatósági jelentés előadására, a melyből a következőket emeljük ki:

A mult esztendő üzleti eredménye, tekintettel a rossz természetre, csak középserűnek mondható, de a társaság üzletének új szerzeményei mindamellett az örvendetes fellendülést bizonyítják. A társaság tőz- és szállítvány-ostálybeli díjbevétele 6,083,116 forint 72 krajczár volt; a jégbiztosítási ágazattal 1,742,690 forint 78 krajczár díjbevétele éretett el. Az életbiztosítási ágazatban ért el a társaság legnagyobb eredményt, amennyiben az új szerzemény 19,219,438 forint 49 krajczár volt, tehát 2,239,690 forinttal több, mint az 1896-ik évben. Másként áll a dolog a 447,932 forint jégbiztosítási veszteséggel. A jégbiztosítási ügyszólván megmontója a társaság jó eredményeinek. A társaság kebelében alakult Magy. Gazdák Jégbiztosító szövetkezetét, amely már 2 millió forint veszteséget okozott, nem is fogják újból megalakítani s csak bizonyos ideig tartják meg fenn. A társaságnak a mult évben 615,913 forint 39 krajczár tiszta nyeresége volt, amelyből 131,730 forint 51 krajczár jut az életbiztosítottak nyereségyrésztül, igazgatósági nyereségyrésztül 46,954 forint 80 krajczár, a tisztviselők nyereségyrésztül 13,477 forint 46 krajczár, a tisztviselő nyugdíjalapra 12,318 forint 25 kr. Minden egyes részvényre 160 forint osztalék esik a nyereségből. Jeney igazgató felolvasta ezután a felügyelő-bizottság jelentését is, amelyek az igazgatósági jelentéssel s a zárószámadásokkal együtt a közgyűlés tudomásul vett s jóváhagyott, azután pedig megadta minden irányban a főmentést.

Az elnök bejelentette ekkor, hogy az osztalékok, tekintettel a márczius 15-iki ünnepe csak 16-ikán, azaz szerdán fizetik ki. Majd bejelentette, hogy báró Lévai Henrik vezérigazgató lemondott s a nyugdíjazást kéri. A közgyűlés figyelembe véve Lévai nagy érdemeit s azt a körülményt, hogy negyven évig volt az intézet szolgálatában 15,900 forint évi nyugdíjat szavazott meg. Jóváhagyta a közgyűlés az a javaslatot is, hogy a nyereségből 8425 forint fordítassék közhassznu cézélre. Az elnök megemlékezett végül Bittó Kálmán és Jálies Kálmán elhunytáról, mire megejtették a választásokat. Elnök lett újból: gróf Csekonics Endre, alelnök: gróf Nádassy Ferencz; választmányi tagok: gróf Andrássy Gyula, gróf Bánffy György Burghardt-Béla váry Konrad, Berzevicz Albert, Hatvány-Deutch Sándor, Gicei Sámuel, gróf Karátszonyi Jenő, Németh Titusz, báró Nikollits Fedor, Schöller Pál lovag, báró Schosberger Nándor, Szegedy György, Szitányi Géza, báró Üchtritz Zsigmond, Teleszky István, gróf Wenkheim Frigyes, gróf Zselénzky Róbert. Igazgatósági tagok lettek: Báró Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Ormódy Vilmos, báró Schosberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor. Felügyelő bizottsági tagok megválasztották gróf Battyhány Gézát, Hajós Józsefet, Jekel-falussy Lajost, László Zsigmondot és báró Radvánszky Gézát. Végül Thuróczy György részvényes a részvényesek nevében köszönetet mondott az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak s választmányának sikeres működéséért, mire aztán a közgyűlés véget ért.

Felolós szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**      Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**  
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

## Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

# MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

## Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt  
Na pol leta . . . . 2 frt  
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštajé 10 kr

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

## Povanje sadovnoga drēva.

## IV.

Da nepozabimo kakvo fēlo drevo smo čepeli, moramo si svakoga reda zaznamenovati. To tak napravimo, da pri svakim redu jednu deščicu obēsimo na drēvo i na ovu deščicu napišemo, od koje jaboke ili hruške smo čepili. Dobro je i to ako si jedno knjižicu napravimo i vu nju zapišemo svakoga reda.

Razmi se, da svaki človek najrajši onoga sada pova, koj vu ovoj okolici najbolje rodi i kojega je najlježi prodati. S tēm gospodar jošē nije vćinil dosta. Nesmemo tak misliti, da sem vćepil drēvo, ve naj raste, kak hoće. Istina, daitak zraste drēvo, samo da malo gda valja. Moramo cempere i na dalje čuvati i braniti. Kad su već vćepeni, onda stopram imamo puno dela s njimi. Ovo delo se rezlučava pri čepjenih i okuliranih drēvih.

Pri jesenskim okuliranju nam je na protuletje, kad drēvo već potira, najprveše delo: ober oke na tri prste vkraj odrezati mladiku. Ako pak spazimo, da pod okom tira mladika, odmah moramo sve doli zrgati.

Potlam kad već oko ztira i nova kitica je već po priliki pedenj duga, onda zememo raffiu i svezemo ju k onomo štrdu, kojega

smo ober ostavili. Svezati zato treba, da jednako raste i da veter ili pak da bi se vtič gori sel — ne vtrgne. To se tak mali posel vidi, ali zato ga itak nesmemo zaboraviti, jerbo lahko se pripeti, da polek naše nemarnosti čeli trud nam je zabadav.

Kada se kitica lēpo jednako zravna i već je dosta jaka k tomu, da i sama more ostati, onda lēpo stiba s ostrim nožom, ili škarjami odrēzemo štrca. Ako drēvo pod kiticom tira, to uvēk se doli pošćiple, da ova jedna kitica više hrane dobi. Dobro je, či se količ dene k cemperu, da veter nelada tak jako s njim.

Protuletno okuliranje se samo tuliko rezlaže od jesenkoga, da ovo odmah tira i da se mladika taki odrēže pri oki. Drugač pak ran tak moramo baratovati s njim, kak i pri jesenskim. Jesensko okuliranje je vu tem bolše od protuletjnoga, da se nēmoramo bojati, kaj bi nam zmrzlo.

Ako šibicom čepimo, to nam je delo: Kada vidimo, da kitica već tira, ili zarasla se je već k mladiki, onda raffiju (s kim je čep svezani), taki doli zememo, drugač se nam zarēže i tak se lahko vtrgne. Zato je itak dobro, ako drugoč svezemo malo na lehkeše, barem smo malo segurēši. Potlam da je već kitica od pol metra dugša i to doli zememo, pak količa zapičimo, kam se

zaveže, da lepše jednako raste i da trdeše stoji.

Divje kitice i tu se moraju doli pobrati s ostrim nožom. Mora se paziti, da s kim menjšu ranu napravimo s nožom i uvēk imamo pripravljenoga vojska, s kim takšne rane zamažemo. Huda narav je pri nas pri puku, da se kitje ostavi na cemperu, koje pak osobito se moraju doli zrezati. Na primer ako vidimo štero odzvunešnju kitu, koja već ober vrha (stebła) zraste, nju odmah moramo na tri oke odrezati — takaj i druge. S tem se jači drēvo i s tem prije zraste. Prvo, drugo, tretje i četrtlo leto i vrha malo odrēzemo tak, da svako leto na drugoj strani ostavimo oko. Peto, ili šesto leto se pusti kuruna. Za kurunu nē nam je treba već kak štiri, pet kite, to takšne, koje jedna proti drugoj stoji, a nē sve na jednoj strani. Ako nam na jednoj strani fali kita, tam jedno oko denemo pod kožu, iz koje sikak dobimo lēpu kitu.

Navadno je tu, da vu jedno drēvo više fele sada čepiju. To nije dobro, jerbo s tēm si pokvarimo drēvo. Onda niti jedno, niti drugo ne rodi. Svaki sad nuca svoju hranu, a pri ovim pak se onda tak rezdeli, da niti jedna kita nedobi dosta za svoju potreboču.

Črēsnje, višnje, slive, marulice, na dalje

## Z A B A V A

### Skupec.

Već smo čteli pripovestih o skupcih, koji su u najvećoj nevolji i siromaštvu živeli, okolo prosjačili, gladuvali i zimu trpeli; čitali smo, velim, već više krat, kak su onda umrli, a na hiljade imetka ostavili, pune vreće i pune torbe novac se je našlo, a da prije njegove smrti nitko na kakovo bogatstvo pri njem nije mislil. Takovih pripovestih smo već toliko čitali, da kad se takova gde u novinah ponovi, na nju niti nepazimo, dapače do kraja ju niti nepročitamo. Ali takov primer skupoče, kakovoga vam hoću ovde pripoviedati, takovog pak težko, da ste kada čteli.

U Francuzkoj zemlji, u varašu Auxere je prošle godine mieseca Februara umrl nieki Peter Fleutelot osamdeset i pet godina star. Peter je od pamtivieka, mozbit od preko pedeset godina hodil po ulicah varaša te je pobiral vugljenje, kojim po varoših kure, a na kolih po ulicah na prodaju od kuće do kuće voze, kojom prilikom zna gde koj ugljenčić iz kolah na ulicu opasti. Takove onda komadiče ugljenja, falate drv i trešća, prnjke, od cigarah čike i druge odpadke je okolo pobiral, na koje se drugi čoviek nebi bil nlti oglednul. Pri tom je bil

u same prnjke oblečen tak, da je ono strašilo, koje naše žene u grašek namešćaju i onak liepo znadu obleći, proti njemu izgledalo, kak da kani na vuzem k meši ili, pak se je zato u svetešnju opravu obleklo. I radi toga mu je mnogi dobroga srca mimo njega prolazeći dragovoljno pružal kakovo almuštvo, jer si je, po izvanštini sudeč, svaki za dužnost držal, ovakovoga skroz i skroz siromaka podupirati, da nezagladni.

Kada je poslie njegove smrti sud u prisutju nasljednikah, njegovu imovinu iliti zaostavštinu popisal i njegov skroz i skroz smraden i gnjusen stan sudbenim pečatom zapečatil, došlo je u podrumu preko četiri sto flašah najfinijeg vina »Bordeaux« na vidielo. Ove flaše su komaj našli pred samim prahom i pavučinami, pod kojimi su bile kakti zakopane, skrite.

Znamenito je o tom vinu znati, da je isto bilo prešano godine 1790-e. Fleutelot je ovih preko četiri sto flašah po smrti roditeljah nasljedil, a ovim je to valjda bil ostatak vina, koje su oni opet poslie svojih roditeljah nasljedili, jer su oni bili izvršni vinogradari i trgovci samimi finimi vini, koji su više podrumah punih najfinije vrsti vina ostavili. Fleutelot nije niti jednu tih flašah, niti pokoštal.

Nasljednici su znali, da je pokojnik

moral ostaviti imetka, ali po svih ormarih i kištah su samo prah i pavučine našli. Na jedan krat je u škednju jedan rođjak odkril škrinju bez ključanice, ista je bila sva črvojedine puna i na dviih miestih puknjena, stala pak je u jednom kutu slammom, sienom i smetjem zametana. U njoj je bilo vriednostnih papirah razne veličine i farbe, sve u najvećem neredu do pokrova gore natrano, vriedni pak su ovi papiri bili 910.000 frankah. Od tih papirah nisu couponi (interesi) još od godine 1883. bili odrezani tak, da su danas samo interesi na 140.000 frankah narasli. Gotove novce su takaj našli i to ne malo. Izvan toga je Fleutelot ostavil imanje »Villeneuve-sur-Yonne«, koje je još od petdeset godinah pusto i neobdelavano stalo. Gradnje, stanovi i gospodarske zgrade su se već same od sebe razpadale, zemljišta, koja su najprije izgledala kakti grmlje, ovo se opet godimice u šumu razvijalo, stoje danas tu, kakti kakova stara amerikanska šuma sa ognonimi hrastli, bukvami i kostanji 100 hektarah na velikom. Fleutelot nije nikada na tom svom imanju bil, i ako bi to bilo moguće, da si ga je tko za njegovog života još bil prisvojil, on za to niti nebi znal.

Konačno se u ovoj celoj pripoviesti kakti vierodostojno posvedečuje da je Fleutelot od glada i zime umrl.

pak kostanj i oreh (tê dvoji se malogda čepiju), skorom se tak obdelavaju, kak i jabuke ili hruške. Pri ovih nsmemo vrha odrezati. Ako pak se nam pripeti, kaj veter vtrgne ili pak kuček pojê vrha, onda si iz jedne odzvuhašnje kitice napravimo steblo — a prveše odrêžemo.

Nsmemo terpeti nikšno suho ili začeh-nemu kitu na drêvi. Takaj višeput pogled-nemo, jeli je nê meh in obrasel nam cempere. Ako to spazimo, odmah s jednim tupim nožom dolí zastružemo.

(Dalje sljedi).

S. F.

### Tri prijatelji.

Negda je na istoku jeden bogati muž živel, komu je kralj sva svoja imanja pod upravljanje dal. Imal je tri prijatelje, koje je jako ljubil, nu ne je njim jednako privržen bil.

Jednoga odlikoval je nad sve, neprestano ga hotel pri sebi imati. Samo je s ovim bil vesel, a brez njega nezadovoljen. Drugi zavzimal mu je srce, ljubil je i toga, samo ne s tolikim žarom.

Tretji najčedneši nego, na očigled slabo zanimivi, bil je zadnji. Neje mogel do duše privrženosti skraćivati zbog vrlih posobnosti, ali je moral uzmicati pred one dva, kajti je samo vu prostih vurah mogel pohadjati, čutiv, da ipak ne je izključen iz srca uglednoga si prijatelja.

Ugledan ov bogataš proživela je srečno vu družtvi trijuh prijateljah. Uživel je lépi broj letah iz dohodka kraljevoga. Buduč je pak sa ovimi imanju dugo vremena upravljaj mislil je, da je kralj več zabil, da su ta imanja njegova. Ali ravno vu ov čas pozval ga je kralj, da mu podnese račun od svoje upravljanje.

Kak da ga vu snu munja ošinula, preseneli se bogataš. Privučen na sva razkošja života, moral je iz mesta na dalek nepoznat mu put, pak još k tomu, da račun dade

kralju svoje uprave imanja, koje je več za svoje držal.

Još sve ne bi zlo bilo, da ga ne je mučilo osvedočenje, da nema vu njem tolike rečitosti, da bi se na kraljevim dvoru obranil.

Vu toj nevoľji zamislil se, da ima prijatelje, ta misel ga malo razveselila.

Prosi prvoga prijatelja, da ide s njim na put i da ga bude branil pri kralju. Ali ov nije hotel s njim na daleki put iti i da ga brani pri kralju, pak odvrne lice svoje od njega. — Zaplače se vezda bogataš i proklinja izdajicu i svoj udes.

Kam bil išel vezda, kak svojemu drugomu prijatelju. Ali ov mu sa suznimi očima javi, da bi mu iz dna srca željel pravedne želje izpuniti, ali da mu velike zaprake slobodu stežeju. Ali ipak, da ti dokaz prijateljstva dam, budem te sprevodil do granice ove zemlje, a onda budem te izručil providnosti božjoj. Suze zaostaviju govor ovog prijatelja.

Bogataš bar malo utêšen otide k tretjemu prijatelju. Ufanje je čelo zgubil, kajti je ovomu najmenjšu privrženost pokazival. Da je ov tretji neufanje ovoga bogataša videl, reče mu: »Ne zgubi ufanje, mli moj prijatelj, idem s tobom pred lice kralja.«

Kak je ov tretji prijatelj izpunil svoje obećanje, sprovodi ga prek granice. Pri kralju ga je tak branil, da je vu milosti kralja nadalje zaostal.

\*

On bogat človek je ove tri slikovane prijatelje imal: peneze, obitelj i krepost. Ovu trojicu neljubi on jednako, nego kak smo opazili. Vu življenju med vremenitih dobrih spozabi on na svoje odredjenje, dok iznenada nekučne nesmiljeni gost — smrt — na njegova vrata, pak ga zove pred tronuš Svevišnjega na sud. Vu toj stiski išče on pomoč od svojih prijateljah.

Penezi su mu bili prvi prijatelji, ostavili su ga. Pak vezda uvidi nebogi njegovu ništariju, vezda žali, da ga je obožaval i nad sve činil, ali vezda je več prekesno.

biti na nju učinjen; čim ju tat u rukah imal, moral je velikomu knezu znamenje dati. —

Obed započme, preoblečeni podvornik je marljivo zdele i tanjure donasal i odnasal, veliki knez je nestrpljivo čekal na dogovoreni znak. Na jedan krat se razbistri kneževo lice i on se obrne k poslaniku, koj je sa svojim kod stola susedom u dubokom razgovoru bil, te ga zapita, koliko je vur. Poslanik posegne u žep, gde je uru nosil, za koju je još pred nekojiko minutah znal, da je u sigurnom miestu — ali je sad na začudjenje svih, a na najveće veselje velikoga kneza potegnul iz žepa liepo, na formu vure izrezanu repu viseću na zlatnem lancu. Poslanik kroz to malo iznenadjen hoće si malo pošnofati te išče po svih žepovih svoju zlatnu tabakira, ali — zbogom je bila! Smieh je nastal sve glasnjiji. Diplomata posegne za svojim zlatnim pečatnim prstenom, kojega je uvijek na desne ruke kažiprstu nosil, te se šnjim, obračavajuć ga na postu, znal igrati, ali i taj je zniknul. Jednom riečju sve, kaj nije bilo na tielo mu pričvršćeno ili prišlo — prsten, ura, tabakira, žepni rubac, rukavice, sve je postalo plienom tata. Ov je to sve mu znal takovom okretnostj i sigurnostj iz žepa potegnuti, da francez niti najmenje ništ nije čutil niti opazil, dapače niti sumnju imal, da se u

Rodbina je njegov drugi prijatelj; plače se i čuti udes nesrečnog, ali ga ipak sprevdaja do groba.

Jedina krépost je njegov verni prijatelj ostal za navêke, kajti mu pred tronušom Svemožnoga izmoli milost i odprošćenje.

### KAJ JE NOVOGA ?

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplatne ponoviju!*

#### Cvêtnica.

Denes je den cvêtnice, kada sv. cirkva palme blagosliva. Sv. cirkva želi nam blagoslivanjem palmah nove dare od Boga izprositi, te nas zajedno i o uzvišenom dêtju odkupljenja podučiti. Sv. cirkva moli Otca nebeskoga, da nam, kada blagoslovljene palme grančice vu rukah držimo, têlo i dušu i hižu našu od svakoga zla obrani. Cirkva nam želi pred oči postaviti, kak je Jezuš nadvladal kmicu i podučiti nas hoće predstavljajuć maslinovom kiticom obilje milosrdnost Božjeg. — Sv. Cirkva, brižna majka naša, opominje nas palminom kitom, da ako izprosimo milost Božju, budemo jednoč s palmom vu rukami došli vu nebeski Jeruzalem. — Sv. Cirkva se moli Svemogućemu, da poput palme plodi pravednosti i dobrih dèlah vu nami rasteju i rodiju.

#### † *Natalia nudhercegkinja.*

Vu Požunu vumrla je Frigyes nadhercega mala kćerka Natalia. 27-ga martziaša su s velikom paradom mrtvo têlo pokojne na kolodvor, a odovud vu Beč odpeljali, gde su ju drugi den k kapucinskoj cirkvi takaj s velikom paradom sprevodili i tam zakopali. Na sprevodu bil je nazočen i Njegovo Veličanstvo Ferenc Jožef kralj i cesar.

#### Vêćanije.

Plemeniti Hirschler Mikša posêdnik i veliki-trgovec iz D. Dubrave se je 30-ga

### Mešter tatovah.

Francezki poslanik na ruskem dvoru, je jednoč u spomenku pred velikim knezom, umietnost i okretnost francezkih tatov, kojom se ovi pri kradji služe, u zviezde koval, pak je pri tom o niekojih skoro nevjerovatne lopovštine pripovedal, koje bi tobož za dokaz njihove prevejanosti i okretnosti kod kradjah služiti imale. Veliki knez je na to tvrdil, da ruski tati onim francezkim u toj stvari ništ nepopušćaju, te poslaniku predloži vadlingu, da mu sutra, kad ga veliki knez k-obedu poziva, prije konca obeda bude ukradjena zlatna ura tabakira, prsten, jednom riečju sve stvari, koje on misli, da su u najsigurnijoj spravi.

Francez prime vadlingu, a veliki knez zatim dade dozvati ober policej meštra te mu naloži, da mu med zatvorenimi tati najde jednoga najprevejanijega i najokretnijega te mu ga pošalje.

Ov bude odmah u dvorsko dvorjaničko odielo oblečen i podučen kaj ima činiti i zajedno mu bude obećano, da ako svoju stvar podpuno izvrši, da će mu se daljnja kaštiga odprostiti i on će odmah biti iz zatvora otpušten.

Poslanik je očitovao, da na svoju zlatnu uru najbolje pazi, zato je prvi korak moral

njegovoj blizini takav okretni i prevejani tat nahadjaj.

Sad je bil taj majstor-kradljivec u palaču dozvan, te mu je veliki knez zapovedal, ukradjene stvari povratiti. Na veliko začudjenje prisutnih potegne tat iz žepa dvie zlatne ure, te preda jednu njih excellenciji francezkom poslaniku, a drugu njegovoj cesarskoj visosti velikomu knezu, — dva prstena, jednoga za poslanika a drugoga za velikog kneza, — dvie tabakire i t. d.

Veliki knez pričme sad po svojih žepih preiskavati i vidi, da je tat i njega bač tak obrkal kak i gosta mu. Med velikim smiehom bil je sad tat priličnim novčanim darom za svoje majstorsko delo iz palače, velikog kneza natrag u zatvor odpeljani, gde mu je drugi dan ravnatelj istoga pročital cesarsko pomilovanje kojim mu se dalnja kaštiga, za koju je bil obsudjen, odprašta i on na slobodu pušća, ali ipak tim naukom i pod tum pogodbom, da od sada neživi više iz svoje prevejane kradjo-meštrije, već poštenim dielom, na korist sebi i družvenog života. U slučaju pako, da se još jedan krat ogriješ i casarske milosti nevriednim pokaže, kazniti će se po najstrožijem paragrafu kaznenog zakona za tatbinu.

marciuša vèncal sa G. vdovicom Hirschler Jakobovom vu Čakovcu. Svedoki su bili : gosp. Ziegler Kálmán i dr. Fárnek László. Iz srca gratuliramo novomu paru!

#### **Vumrl je.**

Cvetkovics Stefan čakovečki marljivi rukotvorec (farbar), sin Cvetkovics Vinca je 29-ga marciuša vumrl. Pokojni živel je 40 let. Pokopali su ga 31-ga marciuša. Naj počiva vu miru!

#### **Petöfi i brodar.**

Petöfi bil je jeden izmed najglasoviteših magjarskih pèsnikov. Vumrl je 49-og leta za slobodu naroda vu taboru. Jedenput je Petöfi prek Dunava se hotel peljati, ali nije imel niti jednoga krajcara, da bi mogel brodaru platiti. »Priatelj moj! — veli brodaru — odpeljaj me prek vode; peneze nemam, ali imam jednoga dobrega navuka«. Brodar si premisli, da dober navuk vno go valja, pak ga odpelja na drugu stran Dunava. Petöfi mu na bregu veli: »To je moj dober navuk, da naj nikoga zabadava na tvojem brodu peljati, ar onda nebuješ imel iz česa živeti!« S tem se je dalje žuril.

#### **Svojega brata je vmoril.**

Vu Szabadki su Gyokicza Blada i Gyokicza Peter brati, obedva vu Milinski Katicu bili zaljubljeni. Proštu nedelju je Blada zazvedil, da devojka bolje ima rada njegovoga mlajšega brata, kak njega. Zbog toga vzel je vu ruke jeden željezni rud, pak je svojega brata tak vudril s njim po glavi, da je taki vumrl. Ubojnika su taki vlovili i sudu predali.

#### **Pod vanjkusom.**

Weisz Ferencz trgovac svinjami je vu Budapešti prodal nekoliko stotin svinj. Sel se je na željeznicu, da se dimo, vu Szabadku odpelja. Po putu počne drèmati, pak da mu gdo nevrade peneze, del si je bugjelara pod glavu, pak je do doma mirno spal. Gda je vu Szabadku došel i iz željeničke kočije van odišel, mu je na pamet došlo, da je bugjelara tam ostavil. Odišel je nazad, vu kočiju, ali bugjelara nije našel. Bugjelara i vu njem 2200 frtov je negdo odnesel.

#### **Oparil se je.**

Schmelcz Filipa trgovca 4 let staroga sina su roditelji doma ostavili, da na njega služkinja pazi, a oni su se odišli nekam zabavljat. Vu hiži na plehnatoj peči stal je jeden željezni lonec i vu njem se voda

#### **Raztrešenost.**

Professor dojde iz škole domov te se odmah povda u svoju pisaču sobu, za da po navadi piše i radi na niekim već započetim dielom. U jedinoj misli na to učeno dielo se sedne k-pisačemu stolu i pričme pisati.

Na jedan krat zazvoni zvoncem kojega je na stolu polag sebe uvijek imal i kojim je svoju služničad u potrebi u sobu dozival.

Poslužnik dojde, a professor mu dovikne: »Pogledni Adraš po sobi okolo, negde je mačka, ja ju čujem strašno mrnjavkati!«

»Em gospodin professor na njoj sede« — odgovori Adraš.

**Em. Kollay.**

vriila. Malo dète je nekak toga lonca prehitilo\* pak cèlu vruču vodu na se. Poparjeno dète je vu vèlikih mukah za jeden tijezen vumrlo.

#### **Zvonar cirkveni tolvaj.**

Vu Szeghegju (Bácsvarmegija) 28-ga prošloga meseca su tolvaji vu noći iz cirkve kassu s penzi skup odnesli. Vu kassi moglo je biti do 17 frtov. Pokehdob cirkvena vrata nisu bila razbita, na zvonara i na njegove sine su sumnjali, koji su si cirkvene ključe lahko priskrbeti mogli. Zvonara, Ekkert Mikloša i njegove sine su vlovili.

#### **Ogenj.**

Vu Dráva-Egyház (Cirkovljani) bil je ogenj 24-ga marciusa odvečer. Izgorele su: 2 hiže i jeden škedenj. Sreća, da su blizo hiže mlake stale, pak zbog toga ljudem voda nije menjkala. Ondešnji ognjogasci — kak nam pišeju — su se dobro morali držati, da već hiž nije zgorelo. Nikaj nije bilo osigurano.

#### **Od straha je vumrl.**

Vu Siófoku je na gmajni nekakovo smetje gorelo. Ljudi nisu znali, kaj guri, počeli su na stran zvoniti. Hozbor Jožef mladi pek, kada je čul larmu, pak glas zvone, tak se je prestrašil da je na vlicu bežal i tam od straha se zrušil ivumrl. Od prevelikoga straha ga je šlag vudril.

#### **Ognji.**

Vu Barsu je prošli tijezen tripud ogenj bil. Korpán Valent je list dobil v nedelju, vu kojem su ga nepoznati ljudi opomenuli, da bude on den pri njem gorelo. Ognjogasci su zbog toga vu nedelju v noći s pricaljkom pazili na ovu hižu, koja se je zaistinu vužgala i do kraja zgorela. Sreća, da su ognjogasci poljeg bili, drugač bi cèla vavicavu velikim vetru zgorela. Gdo vužiže? to je vezda pitanje. Cèla občina je vu velikim strahu.

#### **Šah Peržianski.**

Šah, tojest cesar Peržianski vu Aziji jako rad ima mačke. Vezda ima 50 mačke, koje za ov posel pogodjeni inuši hraniju vu palači. Ako šah ostavi svoj kaštelj, kornjeniki moraju za njim nositi mačke; ako putuje po svojim orsagu, svoje mačke si navèk sobum nese.

#### **Skočil iz vlaka.**

Rajcsics Gyula kopunar je iz Budapešta vu Szegedin putoval na željezničkim vlaku. Po putu spazil je, da mu bugjelar fali s 1800 frtov penzi. Hitro odpre vrata, pak kada je vlak najbolje išel, skočil je dole. Na obrazu se je oranil, ali zato hajda nazaj k staciji, gde je prijavil, da je bugjelara zgubil. Stationšef telegrafira po štreki, i došel je odgovor iz Kecskeméta, da su bugjelara našli, ali faliju 200 fti iz njega. On, koj je prviput našel bugjelara, si je 200 fto v unzel, pak bugjelara nazaj na mesto del. Rajcsicsa su obtžili, ar je iz vlaka dole skočil.

#### **Tolvaji.**

Dolencsics Lukaču vu Preloku su iz komore vkrali 28-ga marciusa vu noći četiri šunke i špeha. Žandari iščeju tolvaje.

Dobre žepne i stène vure za fal cène moči dobiti pri *Pollak Bernatu vurar* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravek za fal cènu.

#### **Za jeden časak...**

Za jeden časak radosti,  
Jezero dana žalosti.

Za jeden pogled oka tvog,  
Dao bi život, dušu svo.

Bez tebe draga ljubezna  
Nemorem živeti, moram vmreti.

Kada te vidim v radosti,  
Veselje mi je v mladosti.

Žarko nam sunce sveti vek,  
Dok smo v mladosti lépi cvet.

V zraku nam zvezde sijaju,  
I mladost nam obstraju.

I još spevaju ptičice,  
Veseliju nam vek serce.

Još nam Bog dobro zdravje daj,  
A po smrti pak sveti raj.

I kad nam dojde smrtni čas,  
Prini nam Bože serca glas!

F. I.

#### **Nekaj za kratek čas.**

##### **Tri vinski brati.**

Tri brati su v jednoj krčmi bili, kojoj je ime: »Divji golub« bil. Predi, kak bi iz ljublene krčme odišli, zavadjali su se, da budući večer bude on moral platiti deset litrov vina, koj denes, da dimo dojde, ne bude napravil ono, kaj mu bude žena zapovedala.

Drugi večer, da su se vu onoj krčmi zišli, pita jeden drugoga, ali je zvršil ono, kaj mu je žena zapovedala?

Pek je bil prvi, koj je pričel povedati: »Snočka, da sam dimo došel, stiha sem iskol svoju postelju, a mesto toga sam se zaljupil v testenjak, gde je testa bila. A moja ljublena ženica je tak zakričala, da mi se koza pričela ježiti, pak mi je rekla: »Ti stari neobtesanec! vezda se leži još vu testu!« Tu prvu zapoved sem bil dužen včiniti poleg vadlinge. Kak sam dugi bil, sam se legel v testu, onda sam išel na počinek, vu svoju postelju.

Dalje prične barbir: »Ja, da sam snočka dimo došel, sam vu svoji hiži stolca prehitil. Žena mi je zapovedala, da naj stolca prek obloka hitim! Tu ženinu zapoved sam včini i odišel sam na počinek.«

Vezda prične šnajder: »Da sam ja snočka dimo došel, vu hižni vrati sam opal prek podseka. Najedanput sam čul prvu zapoved. Žena mi je rekla: Da bi si barem šinjaka vtrgel!« To sam ne mogel napraviti, tak sam denes zgubil vadlingu.« »Divji golub« donesi deset litrov vina za moj šinjak!«

S. Gy.

Odgovorni urednik

**MARGITAI JOZSEF.**

Melléklet a „Muraköz“ 1898. évi április hó 3-iki (14-ik) számához.

# Korcsma bérbeadás.

Csáktornyától negyedóra távolságra Zrinyi külvárosban levő

## Kossuth-Csárda

a hozzátartozó melléképületekkel azonnal bérbe adandó, esetleg szabad kézből eladandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál bármikor

**Megla István**

vendéglős Dráva-Vásárhelyen (Nedelic).

995 2—2



### Tenyész-tojások

valódi brahma-tyukoktól darabonként 15 kr., hollandiaktól, fekete, nagy fehér tarajjal 25 kr., valódi steier tyukoktól 10 kr., ezüstös-páduaktól 30 kr., puly katojás 30 kr., olasz tyukoktól 30 kr., langshansiaktól 30 kr., törpetyukoktól 30 kr., kokinkinaiktól 25 kr., erdélyi meztelennyakuktól 20 kr., dorkingiaktól 25 kr., jokohamaiktól 30 kr., emdeni óriási ludaktól 1 ft., pekingi récéktől 20 kr., nagy steier récéktől 20 kr.

Csakis tisztavérű, már többször kinttétést nyert állatoktól származó tenyész-tojásokat szállítók és a faj valódiságáért és tisztaságáért felelősséget vállalok.

**MAX PAULY,**  
Köflach (Steierország).



Az összes gyógytudományok tudora  
**Dr. Glasgall Manfréd**

### fogorvos

saját műtermében **egyes fogakat** és **fogsorokat** készít, jótállást vállalva azok tartósságára nézve.

Rendel naponta  
Varazsdon a Ferencz-rendiek terén  
a f.-r. templom mellett.



### A MAUTHNER-féle

hirneves

### konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

### medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelelve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

977 9—10

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolság: 15—20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

**Mauthner-féle magvak.**

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

# Keil-lakk

(Glaser)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára  
1 nagy palack ára frt 135 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

### Viasz-kenőcs

### Arany-fénymáz

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

képeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

### Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.  
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

**Heinrich Miksa cégnél Csáktornyán.**

Szagtalan és nyomban száradó

valódi csakis fél és 1 kilós palackoklan		Határozottan Christoph-féle lakk kérendő.
--	--	---

## Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a március alatti használatának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy neki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

**színezett szobapalló-fénymáz,**  
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fényét ad, egyáltalán fényt nem ad. Ezért egyaránt alkalmas régi vagy új padlóra. Feljesev befőt minden föltör, korábbi mázolást stb; van azután

**„iszta fénymáz (színezetlen),**  
mely csupán fényt ad. Különbösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fényes a fémest.

Postacsomag, külföldbeli 30 égiszóság mtr. (két köcsögnegyedre szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol rakományok vannak, ide küldendők. Nincs mázolószek és propjektumok ingyen és bérmentve küldetnek. A használatnál meg kell vigyázni a cégre s a gyárti jegyre, mivel ott a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

### Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénymázok feltalálója és egyedüli gyártója,  
**Prága, K. Berlin.**

Zürich. 516 2—10

Csáktornyán: Gráner Testvéreknél.





## Egyedül valódi angol balzsamot

(Tinctura balsamica) nagyban és kicsinyben csak

**THIERY A.** gyógyszerész

Pregrada. Rohits mellett hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett

**balzsam-gyára** szállít

Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvénysek bejegyzte

**zárkelt védjeggyel**

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van.

A legrégibb, leghatásosabb, legelősebb és legjobb népies balszer mell- és tüdőfájdalmak, köhögés, köpet, gyomor-görcs, diványhűg, reza st. rozsagú lehellet, felhőfőge, romorgócs, felfúvódás stb. ellen ugy belsőleg, mint külsőleg alkalmasnak fogadják, szájröghadás, fagyjagánatok, égési sebek stb. stb. ellen.

A hol nincsen rakár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: **An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thiery in Pregrada bei Rohitsch.**

Ar Magyarországra és Ausztriára barmely postahalmosra 16-dával együtt portómentesen küldve: 12 kis vagy 6 duplatüvegvel . . . . . 4 korona

60 " Bosznia és Hercegovinába 30 kerral drágább. Hamisítottak és utánozók, valamint hamisított gyártmányok árusított a védjegytörvény szigorúan üldözi.

Schulzengel-Apothek

## Egyedül valódi Százlevelű rózsakenőcs

(Balsamsalbe ex rosa centifolia).

**A jelenben a legerősebben ható kenőcs.**

Nagy antiszeptikus értéke van. Kitűnően megátalja a gyuladást Barmely régi külső bajnál és sebnél határozott eredménnyel van. Leg-  
sőt idezi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek a szűzjelküldést csakis előleges fizetés vagy utánvétel eszközök. 2 tegely ára barméntesen küldve és már tartatva a szállítólevél és csomagolásával 3 korona 40 fillér.

Óvakodjanak hatás nélkül való hamisítások vásárlásától és jól tessék ügyelni, hogy minden tegelyen bejegyzve legyen a fent látható védjegy és a címe: **Schulzengel-Apothek des A. Thiery in Pregrada.** Minden tegely használati utasításba van csomagolva. Százlevelű rózsakenőcsön hamisított és utánozott a védjegytörvény értelmében törvényesen és szigorúan üldöztöm, valamint a hamisítványok terjesztői is.

A hol nincsen rakár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: **An die Schulzengel-Apothek end Balsamfabrik des A. Thiery in Pregrada bei Rohitsch.** A szűzjelküldés csakis előleges fizetés vagy utánvétel eszközökkel.

990 6-45



## A Krausz Bertalan-féle szabadalmazott járgányos tisztító eséplőgép

a legjobb, mely két lóval könnyen hajtható és az egyedüli, melynek kitűnően működő szemkivételje van.

**Ügyszintén minden másféle mezőgazdasági gépek kaphatók**

**Bubnai gépgyár**

**Krausz Bertalan, Bécs**

III. Löwengasse 3.

Ügyes, szolid ügynökök kerestetnek. Megkeresésekre minden nyelven válaszoltatik.

989 6-10

# SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-,  
járgány és erőhajtásra.

# TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyár tözoltóságoknak,

## harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

## BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR

Részvény-társaság (ezelőtt WALSER FERENGZ)

BUDAPEST. VI., külső Vácziut 45.

Árjegyzékek és költségvétések ingyen és bérmentve.

169. sz. tk. 1898.

## Hirdetmény.

Gyümölcshegy 395; Marzsahegy 397; Alsó-Zebánecz község 402 és 404, valamint a felső-zebáneczi hegy 399 sz. telekkönyve, birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakítottik és azzal egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1866. évi XXIX és 1889. XXXVIII. s az 1891. évi XVI. t. cikke, a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a tkv. bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottik.

E czélből az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás, Gyümölcshegy községben 1898. évi május 2-től 17-ig; Morzsahegyen május hó 18-tól 26-ig; Felső-Zebáneczen május hó 27-től június hó 16-ig és Alsó-Zebáneczen 1898. évi június hó 17-től 25-ig fog kezdődni és folytatódni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekelttek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után, a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhízemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetők.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t. cz. 15-18 és 1889. XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7, és 9. §§-a értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik s a bélyeg és illeték elengedési kedvezményektől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett, a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1898. évi márczius hó 14-én.

**KOLLARITS**

kir. aljárásbíró.

509 3-3

**Gabona árak. — Ciena žitka.**

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtlg
Buza	Pšenica	12	—
Zab	Zob	6 50	—
Rozs	HRž	8	—
Kukuricza uj	Kuruza nova	5 85	—
» » ó	» stara	5 85	—
Árpa	Ječmen	7	—
Fehér bab uj	Grah beli	7	—
Sárga » »	» žuti	5 50	—
Vegyes » »	» žmėšan	5 50	—
Lenmag	Len	7 50	—
Bűkköny	Grahorka	5	—

**Nyilttér<sup>3)</sup>**

E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a *Szerk.*

**Foulard-selyem 65 krtól**

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szim és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen viaimintához szállítva — **Mintákat pedig póstafordultával** küldenek. 2

**Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító Zürichben.)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbéllyel ragasztandó.

**Hirdetések.**

**Sömör-betegséget:**

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiálthatatlan „**bőrviszketeg**” jótállás mellett, még a legsúlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít a „**Dr. Hebra sömörirtó**”. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbéllyekkel is) vagy utánvétellel mire a forgalmazást vám- és bérmentesen teljesítjük. (Cím: **St. Marien-Droguerie, Danzig.** (Deutschland.)

991 2-3

*Kitűnő badacsonyi*  
**husvéti bor**  
*kapható literenként 48 kr-ért*

**Kántor Bernát**  
korcsmárosnál.

520 1-1

**PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,**

azelőtt „**általános labdacsek**” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésének örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacsek háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből és székrekedésből** erednek, mint **epezarvak, májbajok, kólika, vértelivások, aranyér, beltétlenség** s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajknál is: így **sápkórnál, idegességekből származó fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyéneknek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a **Pserhofer J.-féle „Arany birodalmi almához”** czimzett gyógyszerárban **Bécsben, I. Singerstrasse 15. szám alatt** készítettek valódi minőségben s egy 15 szem labdacson tartalmazó dohoz ára **21 kr.** Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik, **1 frt 05 krba** kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: **1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csom 9 frt 20 krba** kerül.

**NB.** Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kerüik **csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot** követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van elítva.

A számtalan hátralatról, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaanyerése folytán hozának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említhetünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április 30.-án.  
Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és különjén nekem ismét 15-tekercset az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadják ez uton is a legmélyeb köszönetemet labdacsaí csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel  
Pawlistik Frenccz, Köln, Lindenthal.

Hrsasee, Földnik mellett, 1897. szept. hó 12.-én.  
Tekintetes ur!

Isten akaratá volt, hogy az ön labdacsaí kezéim közé kerültek, melynek hatását ezenel megirrom: Én gyermekágyban meghültem otyanyíra, hogy semmi munkát sem voltam több képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatramíltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaanyerésére segítségül szolgáltak.  
Kinficz Teréz.

Bécs-Ujheyl, 1887. november 9.-én.  
Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetem mondok ezemel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az ill-tő 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkóróságban, már életét

**Bernhardi algesi-fü liquor,** Bernhard W. O.-tól Bregenzben.

1/4 üveg 2 frt 60 kr, 1/2 üveg 1 frt 40 kr, 3/4 üveg 70 kr.

**Amerikai köszvénykenőcs,** gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerinc-agyántalom, tagszagattás, ischia, migraino, ideges fofájás, fofájás, fűlszagattás, stb. stb. ellen 1 frt 20kr.

**Angol csodabalszam** Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.

**Fagybalszam,** Pserhofer J.-től. Evék óta a fagyos beteg, takora és minden idült sobre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmento 65 kr.

**„Stoll”-féle Kolapraeparatumok,** kitűnő gyomor és bélbetegségeknek.

**Kola-elixir vagy bor,** 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr, 60 kr, 1/4 liter 85 kr.

**Golyva-balszam,** Pserhofer J.-től, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr, bérmentve 65 kr.

**Élef-esszencia,** (prágai csöppek), Pserhofer J.-től, negrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altelti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

**Utifüvedv,** Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség, göröcs köhögés stb. ellen. 1 üvegecke 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

**PSERHOFER J.**

is megunta, melyről egyékként le is mondott, midőn véletlenül egy doboz kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó kasználata folytán tökéletesen kigyógyult.  
Legfőbb tisztelettel  
Weinzettel Josefa.

Eichegraberamt, G5hl mellett, 1893. márcz. 27.  
Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kör 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezteni ezen labdacsek értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szívedneknek legnehezebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezenel felhatalmazom. Teljes tisztelettel  
Háhn Ignätz.

Gotschdorf, Kolbach mellett.  
Sziléria, 1886. október 8.-án.

T. ur! Felkėrem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak is az ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótl, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel  
Zwickl Anna.

**Tannonchinin hajkenőcs,** Pserhofer J.-től

Evek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczevel 2 frt.

**Általános tapasz,** Steudel tanártól. Útés és mérős daganatoknál, utjukak, sebes és gyuladt mell, vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

**Általános tisztító-só,** Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgröcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és küll.-gyógyászati különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeresztenek. *Postai megrendelések a legrosszabban eszközölhetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.*

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van elítva.

Védve védjegy által. Védjegy utánázása szigoruan büntetetik. 957 6-6

gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel”  
Bécs, I., Singerstrasse 15.

**RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER Linimentum Capsici compos.**

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvényél, oszúnál, tagszagattással és meghüleseknél és az orvosok által bedörzsölősekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegententi árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; forráktár: **Tőrök József** gyógyszerésznél **Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosaq legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és TSA., osász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).



938 21-37

# ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

## I. Tűz- szállítmány- és jégbiztosítási üzlet.

Negyvenedik évi zárszámla 1897. január 1-től december 31-ig.

Kiadások.	forint		kr.		forint	forint		kr.	Bevételek.	
	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.
<b>I. Tűzbiztosítás.</b>										
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonása után	1.649.740	29								
Függőben maradt károk tartaléka	175,175	50								
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	236,245	95								
Jóvédelmi adó és bélyegdíjak	51,776	35								
Postadíjak	124,821	89								
Adóköszvények közhasznú szolgálatra 5.246 frt 25 kr. tartalek levonása után	51,776	35								
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségek	551,215	90								
Behajthatlan követelések leírása	9,329	29								
A következő évek kiegészítőjelek a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	2,000,000	—	4,799,264	19						
<b>II. Szállítmánybiztosítás.</b>										
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	57,683	93								
Függőben maradt károk tartaléka	23,365	23								
A szállítványbiztosítási üzlet terhelő szerzési és igazgatási költségek	14,740	09								
A következő évek kiegészítőjelek a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	20,000	—	115,788	25						
<b>III. Jégbiztosítás.</b>										
Vizsontbiztosítások és törlesztések	413,956	37								
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	1,539,003	49								
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosítások utáni bevételek levonása után	234,124	03								
Behajthatlan követelések leírása	5,539	32	2,190,623	21						
1897. évi nyeresémény			319,889	74						
			7,425,063	39						
<b>I. Tűzbiztosítás.</b>										
Az 1896. évről áthozott készpénz díjtartalek a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	2,000,000	—								
487,144,916 frt 50 krnyi kötött biztosítások után, valamint a folyó éven lejárt díjrészekből befolyt díjak	5,886,045	39								
levonva: törlesztett díjak	705,342	32								
viszontbiztosítási díjak	820,409	29								
levonva: díjrészek	127,434	58	2,713,210	10						
Az 1896. éven függőben maradt károk tartaléka	118,120	63							5,290,955	93
<b>II. Szállítványbiztosítás.</b>										
Az 1896. évről áthozott díjtartalek	20,000	—								
18,668,202 frt 24 krnyi kötött biztosítások utáni díjak	197,071	33								
levonva: törlesztett díjak	11,943	21								
viszontbiztosítási díjak	127,434	59	57,683	53						
Az 1896. éven függőben maradt károk tartaléka	13,353	41							91,046	94
<b>III. Jégbiztosítás.</b>										
81,271,997 frt 90 krnyi kötött biztosítások utáni díjak	1,742,690	78							1,742,690	78
<b>IV. Egyéb bevételek.</b>										
Bevallott szelvények után, valamint egyéb befolyt kamatok és árnyamnyereség eladott értékpapírok és idegen pénznemek után	975,372	94								
Társasági ház tiszta jövedelme	25,196	81							206,871	75
			7,425,063	39					7,425,063	39

Vagyon.	forint		kr.		forint	forint		kr.	Teher.	
	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.
Elteljesített tőkepénzek tak. r. pénztárak- és bankoknál	1,570,374	28								
3,951,800 — Magyar földhitelintézet 4% os koronacértek záloglevelei	1,951,201	25								
1,476,000 — Magyar földhitelintézet 4% os talajjavítási és szabályozó záloglevelei	1,429,575	—								
1,000,000 — Pesti magyar kereskedelmi bank 4% os záloglevelei	493,575	—								
500,000 Egyesült budapesti főv. takp. 4% os záloglevelei	344,375	—								
424,800 — Budapesti főv. és székvar. 4% os korona kölcsönkötvények	208,683	—								
7942 darab Magyar-francia biztosító részvény-társasági részvények	796,200	—								
1004 db Borsói biztosító-társaság részvények	281,100	—								
15,000 — Pesti Lloyd tisz. kötvények	15,000	—								
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	38,471	53			5,457,095	78				
Leszámlított, visszaszámlított és egyéb váltók	882,920	49								
A társaság háza	650,000	—								
Erzsébetteri házak jelzálog-kölcsön számla	469,000	—								
Különféle adóskók:										
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősekéknél	919,873	48								
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	375,046	37								
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	246,005	27								
Központi pénzkészlet	32,101	01								
			10,594,416	63					10,594,416	63
<b>Részvényalapítók:</b> teljesen befizetett 2000 egész részvény & 1000 frt 2,000,000 frt — kr.									5,000,000	—
<b>Részvényalapítók:</b> teljesen befizetett 2000 fél részvény & 500 frt 1,000,000 frt — kr.									3,000,000	—
Társasági tartalek									701,096	14
Külön tartalek										
Tűzbiztosítási díjtartalek készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	2,000,000	—								
Szállítványbiztosítási díjtartalek készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	20,000	—							2,020,000	—
Tűzbiztosítási függő károk tartaléka									175,175	50
Szállítványbiztosítási függő károk tartaléka									23,365	23
Különféle hitelek									483,247	10
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok									2,683	—
Előző magyar általános biztosító társaság »Érvény-alap»									86,694	72
Előző magyar általános biztosító társaság »Ezredéves alapítvány»									30,888	—
Biztosítók nyugalmapénze									526,691	85
Ormos Vilmos-alap									10,014	44
Eletbiztosítási osztály folyó számlán									205,670	90
1897. évi nyeresémény									319,889	74

## II. Életbiztosítási üzlet.

Harminezötödik évi zárszámla 1897. január 1-től december 31-ig.

Kiadások.	forint		kr.		forint	forint		kr.	Bevételek.	
	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.
Törlesztett kötvények díja	276,296	74								
Viszszámlált kötvényekért	419,834	61								
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	1,056,907	92								
Lejárt kihazásitási tőkékért	1,292,827	24								
Kihazásitási biztosításoknál haláleset következtében díjvisszatérítés	39,671	93								
Függőben lévő károk és díjvisszatérítések tartaléka	241,653	24								
Függőben lévő kihazásitási tőkék tartaléka	229,137	69								
Értékcsökörési díjak	105,379	19								
Vizsontbiztosítási díjak	119,923	96								
Bélyegdíjak	94,827	42								
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, úti- és egyéb költségek	234,507	15								
Tiszti fizetések	86,063	73								
Jóvédelmi adóért	6,428	08								
Orvosi díjakért	43,169	63								
Szerzési és felfejlesztési költségek	328,579	86								
Kísorsolt biztosítások tartaléka	15,000	—								
Behajthatlan tartozások leírása	14,556	74	4,597,811	11						
Díjtartalek az év végén			31,393,283	83						
1897. évi nyeresémény			296,078	63						
			36,287,118	39					36,287,118	39
<b>A mult évből áthozott díjtartalek</b>									29,550,383	99
<b>Befolyt díjak:</b> ez éven kiállított kötvények után					460,499	08				
az előbbi években kiállított kötvények után					4,343,700	45				
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények					19,055	33			4,823,254	86
<b>Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka</b>									219,325	09
<b>Mult évi függőben volt kihazásitási tőkék tartaléka</b>									230,905	40
<b>Hitelek</b>									107,985	50
<b>Kamatjövdelem</b>									1,355,263	65
									36,287,118	39

Vagyon.	forint		kr.		forint	forint		kr.	Teher.	
	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.
<b>Értékpapírok</b>										
100,000 Kor. n. 6. magyar kir. 4% os koronajáradék 99 frt 60 kr-ával	52,290	—								
33,700 frtnyi magyar kir. 4% os aranyjáradék 121 frt 50 kr-ával	40,043	50								
6,475,500 frtnyi magyar földhitelintézet 4% os záloglevelei és frt 50 kr-ával	6,376,397	50								
6,393,000 frtnyi magyar földhitelintézet 4% os talajjavítási és szabályozási záloglevelei	6,217,192	50								
97 frt 25 kr-ával	790,137	57								
1,418,500 Kor. n. 6. magyar kir. 4% os koronajáradék 99 frt 75 kr-ával	929,500	—								
926,500 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 4% os záloglevelei és frt 75 kr-ával	48,000	—								
68,000 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 4% os központi kölcsönkötv. 100 frtjával	101,000	—								
101,000 frtnyi kishirtőkösor osz. földhitelint. 4% os zálog. 100 frtjával	90,000	—								
90,000 frtnyi kishirtőkösor osz. földhitelint. 4% os zálog. 100 frtjával	139,000	—								
300,000 frtnyi magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja 4% os zálog. 100 frtjával	742,000	—								
139,000 frtnyi magyar osz. közp. takarékpénztár 4% os zálog. 100 frtjával	36,472	30								
742,000 frtnyi egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 4% os záloglevelei 100 frtjával	110	—								
29,500 frtnyi magy. jelzálog-hitelb. 4% os nyereséménykölcsön kötvényei 120 frt 50 kr-ával	280,000	—								
Magyar jelzálog-hitelbank 4% os kölcsön 5 darab nyereséménykölcsön 100 frtjával	2,467,400	—								
280,000 frtnyi magyar jelzálog-hitelbank 4% os záloglevelei 100 fr										